

imidlertid desuagtet ikke om, at disse Vanffeligheder i Ufærligheden lade sig overvinde. Jeg siger altsaa, at der fremkom meget vægtige Indsigelser, saaledes fra det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd). Det gjorde mig ondt at høre dette fra ham; thi han er, som bekendt, et Folkevæbningsbarn, han er Militær i Kraft af denne Tanke, og han traadte dog paa den. Det var omtrent, som om man ikke kunde holde af sin Moder længere, end hun var vel set ved Hove. Saa henviste det ærede Medlem os dernæst til Pariserkommunen. Det var en løstlig Døvnisning; han maa efter min Mening have lært sin Historie slet, naar han ikke kunde vise os andre Exempler paa, hvad Mænd, der ere vorede op fra Folkevæbningsens Jordbund, i alvorlige Diebliske have gjort for deres respektive Fædrelande. Han veed desuden vistnok ikke, hoormange militært uddannede Mænd der stod i Pariserkommunens Tjeneste; jeg antager, at det var et ikke ringe Tal. Men naar selv disse omtalte Folk, som ikke vare Militære, kunde udfolde den Kraft, de viste, saa kan man deraf se, at der kan være Kræfter i en Folkevæbnings Bestanddele. Man har, saaledes som det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen), henvist til Frankrig, og han faae da dels i Gambetta, dels i Garibaldi (N. P. Jensen: Jeg nævnedes ikke Gambetta). . . altsaa blot i Garibaldi har han set et affrækkende Exempel paa, hvorledes Folkevæbningen kunde virke. Men det ærede Medlem skulde have nævnt nogle af sine franske Generaler, som ere vorede op paa den staaende Hærs Jordbund. Hvorledes gik det dem? I Løbet af en Maaned havde man udrettet Alt i Retning af Nederlag, medens Folkevæbningen holdt sig i flere Maaned med en vidunderlig Kraft. Og hvad havde man ikke faaet udført, hvis Historien Mæg ikke havde været der, hvis den regulære Armee havde sluttet sig sammen med de Irregulære til Fædrelandets Forsvar? Dette glemmer det ærede Medlem, naar han læser den nyere franske Historie. Det forbauser mig, at vi her i denne Sal skulle høre efter en fransk Brochure — der er mange saadanne, der indeholde meget lidt Sandhed, om end denne maatte kan indeholde Sandheden, set fra en Side — et Navn som Garibaldi lide omtalt. Hans Fortjener af sit Fædreland staa tilvisse langt ophøiede over mange af de Navne, der i vore nyeste Krige ere knyttede til vort Lands Krigshistorie, saa at jeg ikke tror, at man ved saadanne henkastede Ytringer kan komme Folkevæbnings-tanken tillivs — Folkevæbningen, anlagt efter vort Lands Forhold (N. P. Jensen: Washington!). Ogsaa med Hensyn til dette Navn er det mærkeligt, at selv Amerika i et helt Aarhundrede ikke har fulgt Washingtons Lære, naar den var saa fortræffelig og Folkevæbnings-tanken saa forkastelig, som det ærede Medlem mente. Jeg nærer ikke Tvivl om, at det med det ærede

Medlems Stiford, ogsaa ved Amerikas Historie, selv den nyeste, hvor sørgelig den end kan være, vil findes Vidnesbyrd i modsat Retning; men desuden er Amerika ikke Danmark. Der er under de tidligere Forhandlinger nævnt et Navn i Forbindelse med Folkevæbnings-tanken, og det er Oberst Tschernings. Det lod til, at man egentlig tvivlede om, hvor vidt han vilde en Folkevæbning, som om han vilde have en Hær for Folkeopdragelsens Skyld, men ikke en Hær til at forsvare Landet med. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Ingen for Alvor vilde sige, at Tscherning vilde have en Folkevæbning, for at man kunde lege Soldat; men han vilde have vort Landsforvar udviklet efter Militærsystemet, for at det kunde blive brugeligt i alvorlige Diebliske. Jeg tror, at det vilde være, jeg vil ikke sige en Bestemmelse af Oberst Tschernings Navn, men det vilde efter min Opfattelse være i høj Grad at misforstaa hans gennem en hel Kæmpealder gaaende Bestræbelser i denne Retning, naar man vilde paastaa dette. Jeg skal citere nogle af hans Udtalelser for længere Tid tilbage; de komme ikke direkte fra ham, men fra afdøde Orla Lehmann, der jo forsaavidt efter sin egen Anmeldelse stod i nøie Forbindelse med ham. Han siger da om Folkevæbningen for 28 Aar siden: „Kun gennem en saadan Folkeorganisation kunne vi holde en Armee, der kan opretholde den borgerlige Orden, uden at blive farlig for den borgerlige Frihed, og som i Krig kan forsvare Statens Selvtændighed, uden i Freden at ødelegge vor Velstand.“ Jeg gjør idag disse Ord, sagte under andre Forhold, til mine. Der blev nævnt, at vor Opgave med Hæren var denne udadtil at hæve indenfor det Maal, vi have omtalt, Landets Værd og Selvtændighed. Jeg tror ikke, at dette er fuldstændig rigtigt, jeg tror, at Hæren ogsaa har en Opgave indadtil, det have alle Hære haft. (Modsigelse af N. P. Jensen.) Jeg tænkte ikke paa det ærede Medlem; der er Mange, der have sagt det Samme. Der er mange Hære, der have haft den sørgelige Opgave indadtil at blive benyttede af Tyranner eller frihedssjendste Regjeringer til i bevægede Diebliske, naar Folket var i ulykkelig Tilstand eller under andre Forhold, at bevæde det dets Frihed eller kneble det paa anden Maade. Men der har ogsaa været andre Hære, der i modsat Retning have hævdet Friheden og den bestaaende Orden under Revolutionen — Revolutionen, ja den kan jo komme, som vi vide, baade fra oven og franeden. Jeg haaber nu ikke, at der skal være nogen Frygt for, at Revolutionen hos os skal komme hjerken fra oven eller fra neden; men tager man adskillige Symptomer i Betragtninger, tør jeg ikke være vis paa, hvorfra den snarest vil komme, saaledes efter de Udtalelser, som man har hørt fra forskjellige Sider. Naar man kan flyde let hen over Ytringer som disse: at man kan suspendere Regjeringen, at